

RVA: Raad van Arbeid in Eindhoven en Helmond

(Door: Ton van Schijndel; uit: Perfinpost nr. 153, sept. 2025)

Raden van Arbeid waren regionale uitvoeringsorganen die belast waren met de uitvoering van de arbeidersverzekeringen in Nederland, zoals de Invaliditeits- en de Vrijwillige Ouderdomsverzekering. De Raden van Arbeid bestonden van 1919 tot 1988.

Aan het eind van de negentiende eeuw waren 'Kamers van Arbeid' ingesteld waarin werkgevers en werknemers overleg voerden over arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden. In 1912 werd de Radenwet aangenomen die bepaalde dat vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers alles wat te maken had met de arbeid moesten gaan regelen. De 39 Nederlandse raden werden in april 1919 ingesteld door het Rijk. Zo ook in Eindhoven. De eerste locatie van de Raad van Arbeid in Eindhoven was aan de Dijk 24 (zie afbeelding 1). In 1920 werd bij de annexatie van Stratum door Eindhoven de naam 'Dijk' vervangen door 'Stratumsche Dijk'.

Afb. 1: advertentie in De Zuid-Willemsvaart van 7 okt. 1919

De RvA namen vanaf 1930 ook de Ziektewet gedeeltelijk voor hun rekening. In 1933 werden de Wet op de Rijksverzekeringsbank en de Radenwet vervangen door de Wet op de Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid, waarbij het toezicht op de Raden aan de Rijksverzekeringsbank werd opgedragen.

Voor de uitvoering van de Kinderbijslagwet 1939 kon de werkgever destijds kiezen: aansluiting bij een bedrijfsvereniging (ook uitvoering Ziektewet) of bij het Rijkskinderbijslagfonds (Rijksverzekeringsbank en Raden van Arbeid).

De Raad van Arbeid in Eindhoven en Helmond gebruikte van 1932 tot 1959 de perfin RVA (zie afbeelding 2).

Afb. 2: de perfin RVA

Het adres van de Raad van Arbeid in Eindhoven wijzigde in januari 1942 in Stratumschedijk 28a (zie afbeelding 3, een advertentie uit het Dagblad van het Zuiden van 14-01-1942).

Op afbeelding 4 is het pand van de Raad van Arbeid op dit adres te zien.

Afb. 3: advertentie over de nieuwe locatie Stratumschedijk 28a in Eindhoven.

Afb. 4: het kantoorgebouw van de Raad van Arbeid dat in 1942 aan de Stratumschedijk 28a in gebruik werd genomen.

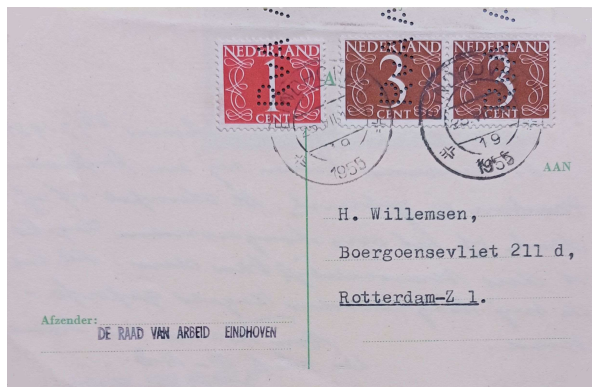
Het kantoor in Helmond was gevestigd aan de Kanaaldijk 63 (zie afbeelding 5).

Afb. 5: advertentie uit de Volkskrant van 3 jan. 1940

Hieronder een aantal voorbeelden van RvA-perfins met de afstempeling Helmond (zie afbeelding 6). Een poststuk van de RvA-Helmond is tot nu toe niet gevonden.

Afb. 6: drie RvA-perfins met afstempeling Helmond.

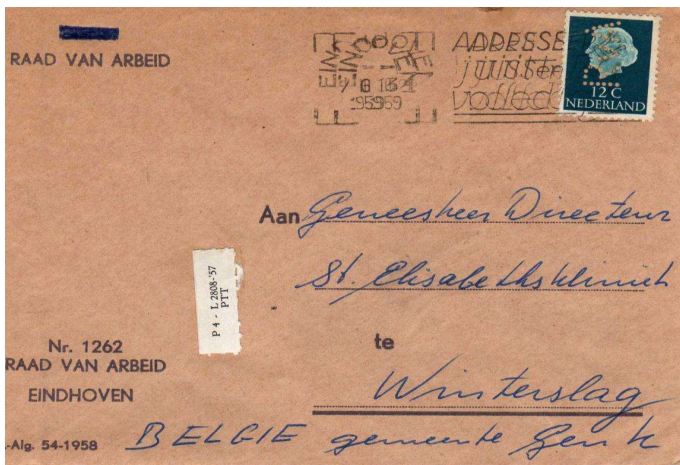

Een bijzonder poststuk van de RvA Eindhoven in afbeelding 7. In deze zegels was de perfin RvA nog onbekend, maar hier zijn de zegels door de chef van de Raad van Arbeid in Eindhoven persoonlijk in de zegels geperforeerd. Hij deed dit als aardigheid voor de geadresseerde Dhr. H. Willemsen.

Afb. 7: een bijzonder poststuk met RvA door de brief heen geperforeerd

Die had een zegel met perforatie naar de RvA gestuurd met de vraag of deze zegel door de RvA zelf was geperforeerd en of het apparaat hiervoor ook daadwerkelijk in Eindhoven aanwezig was. Normaal werd er nooit door een poststuk heen geperforeerd door het bedrijf. Dus eigenlijk is dit poststuk maakwerk.

Na de Tweede Wereldoorlog werd het takenpakket van de Raad van Arbeid nog verder uitgebreid met de uitvoering van de Noodwet Ouderdomsvoorziening en volksverzekeringen als de Algemene Ouderdomswet en de Algemene Weduwen- en Wezenwet. In de loop der jaren werkte de Raad van Arbeid steeds nauwer samen met de Rijksverzekeringsbank, die belast was met het toezicht houden op de Raad. In 1956 werd de naam Rijksverzekeringsbank gewijzigd in Sociale Verzekeringsbank (SVB).

Afb. 5: poststuk met perfin RVA uit 1959, het laatste jaar dat deze perfin gebruikt werd.

In 1988 werden de Sociale Verzekeringsbank en de Raden van Arbeid tot één organisatie samengevoegd. De kantoren van de Raden van Arbeid werden daarbij omgevormd tot districtskantoren van de SVB.

Bronnen:

- Info gevonden op Wikipaedia
- Advertenties via www.delpher.nl
- Met dank aan Peter Gommans voor de afbeeldingen van de perfins met afstempeling Helmond en het bijzondere poststuk van de RvA Eindhoven.
- Poststuk van de RVA uit 1959 gevonden op de jubileum-cd van de PCN